

78. rocznica oswobodzenia KL Ravensbrück

wyzwolenie więźniarek obozu
koncentracyjnego w Ravensbrück

30 kwietnia 1945 r.

Baraki bloku kobiecego KL Ravensbrück

Krematorium

Ku pamięci tarnowiankom- więźniarkom obozu koncentracyjnego w Ravensbrück

Baran Kazimiera (nr obozowy
7291)

Czermak Antonina (7242)

Grzyb Wanda (7269)

Jarolim Janina (7293)

Jęglot Anna (7255)

Kantor Józefa (726)

Kapusta Helena (4586)

Kuta Jadwiga (7273)

Madej Anna (7182)

Marokini Wanda (7399)

Mróz Stanisława (7270)

Sowiżral Anna (7267)

Spólnik Anna (7257)

Spólnik Genowefa (7256)

Szczerba Genowefa (4614)

Tarwińska Maria (7283)

Wantuch Teresa (4617)

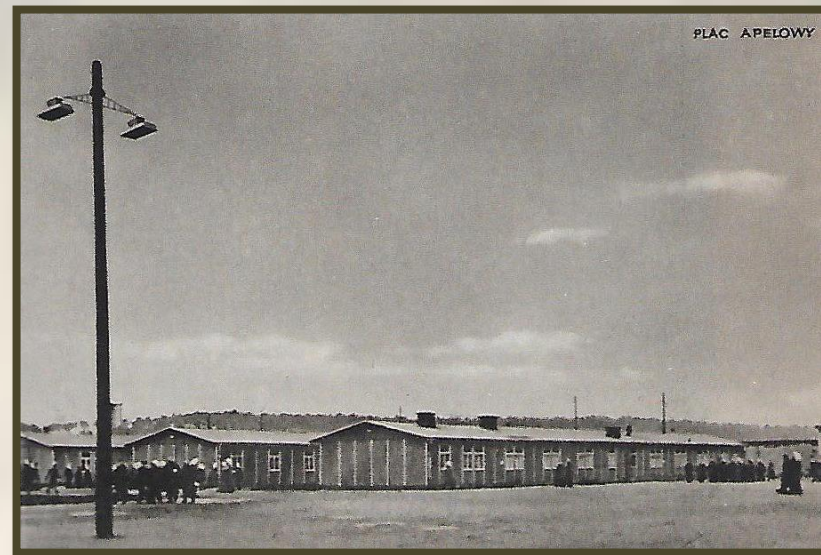
Wypiórowa Waleria (7254)

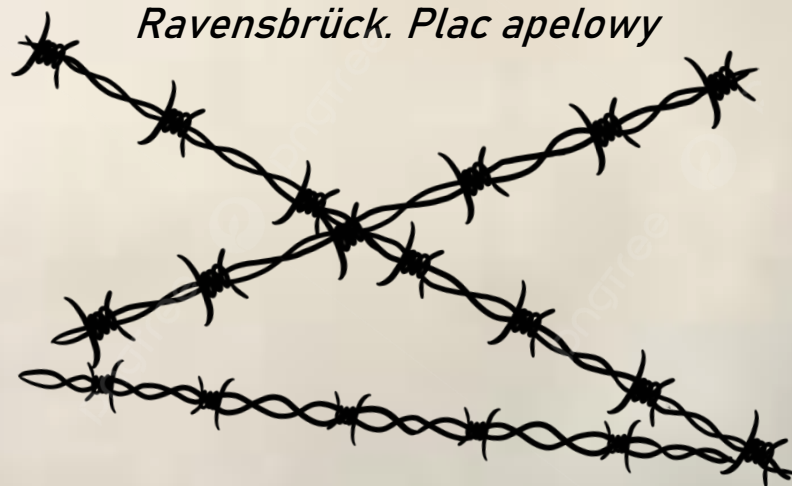

Ravensbrück. Pomnik „Tragende” (Niosąca) dłuta Willa Lammerta, stojący nad brzegiem jeziora Schwedt, do którego wrzucano prochy spalonych w krematorium ciał więźniarek.

KL Ravensbrück został założony w listopadzie 1938 roku. Znalazło się w nim około 40 tys. Polek, z tego przeżyło 8 tys. Wśród nich było również 18 tarnowianek. Więźniarki obozu koncentracyjnego zostały wyzwolone 30 kwietnia 1945 roku przez Armię Czerwoną.

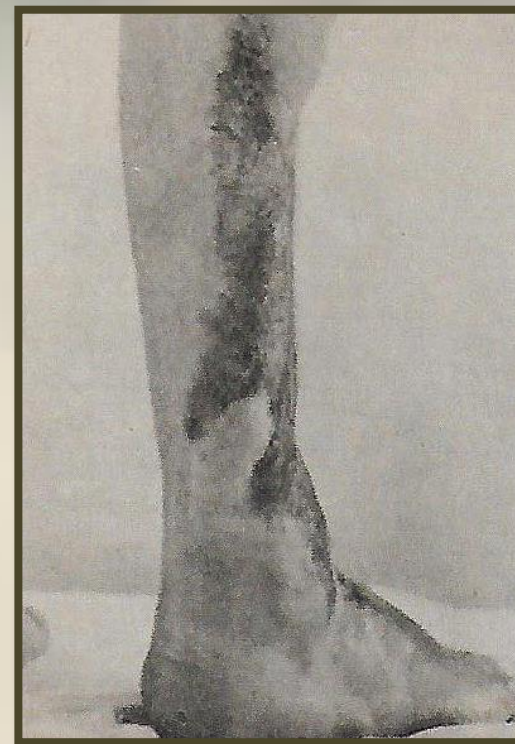

Ravensbrück. Plac apelowy

Ravensbrück. Widok ogólny obozu

Dodatkowo lekarze hitlerowscy dokonali **doświadczalnych operacji** nóg na **74 Polkach**, więźniarkach politycznych, kobietach zdrowych i młodych. Były to operacje mające na celu wywołanie zakażenia i wypróbowanie leczenia go sulfonamidami, operacje mięśniowe, kostne i nerwowe, których celem były badania nad regeneracją i transplantacją kości i tkanki.

Noga operowanej Marii K.

Pomieszczenie ambulatoryjne w rewirze dla chorych

Część ofiar tych nieludzkich eksperymentów zmarła bezpośrednio po operacji, część rozstrzelano w obozie z jeszcze niezagojonymi ranami, część- dzięki wzajemnej determinacji i solidarnej pomocy współwięźniarek- zdołała się uratować.

Były więźniarki i więźniowie KL Ravensbrück-Eberswalde, fot. wykonane po wyzwoleniu na terenie Szwecji

Spośród pozostałych przy życiu- **około 1/4** dotknięta jest stałym kalectwem, a skutki operacji odczuwają wszystkie.

Noga operowanej Ireny B.

Więżniarki obozu w Ravensbrück podczas inspekcji baraków

Kobiety z Tarnowa, które dostały się do obozu koncentracyjnego Ravensbrück

Więżniarki Ravensbrück przy pracy

Józefa Kantor (1896-1990) - nr obozowy 7621, trafiła w drugim transporcie, nauczycielka, harcmistrzyni, przyszła drużynowa stworzonej w obozie tajnej drużyny harcerek "**Mury**", jedynej takiej znanej dziś konspiracyjnej formacji harcerskiej w niemieckich obozach koncentracyjnych.

Rada drużyny „Mury” w Tranas

Waleria Wypiór (1899-1948) - nr obozowy 7254, siostra Anny Jeglet, we wrześniu 1941r. trafiła do obozu Ravensbrück, członkini drużyny „Mury”. Oprócz udzielanej w miarę możliwości pomocy innym prowadziła, zwykle w niedziele, tajne nauczanie w zakresie literatury i historii.

Anna Jeglet (1897-1983) - nr obozowy 7254, siostra Walerii Wypór, w obozie była zatrudniona w kuchni, dlatego miała większą szansę na przeżycie.

Wanda Grzyb (1912-2002) -
nr obozowy 7269, w 1939r.
pracowała w Biurze Ewidencji
Ludności Zarządu Miejskiego w
Tarnowie, aresztowana w
listopadzie 1940r, wywieziona do
KL w obozie do egzekucji
końcem kwietnia 1945r.

Anna Madej (1901-1983) - nr obozowy 7182, przebywała KL Ravensbrück do 1 marca 1943r., stamtąd została przewieziona do podobozu w Neubrandenburgu.

Genowefa Spólnikowa (1897-1979) - nr obozowy 7256, w 1940r. Wraz z córką Anną dostała się do KL Ravensbrück.

Anna Piechowicz (Spólnikowa) (1919-2001) - nr obozowy 7257, w 1940r. Wraz z matką Genowefą dostała się do KL Ravensbrück .

Maria Tarwińska (1911-2007) - nr obozowy 7283, aresztowana przez gestapo za działalność konspiracyjną w Tarnowie w 1940r., w KL Ravensbrück do 1945r.

Maria Kotapka (Sit) (1921-1998) - więźniarka Oświęcimia i Ravensbrück.

Dziękujemy za uwagę!

*„ Idziemy na śmierć dumnie
i spokojne, ginimy za Ojczyznę
i za jej wolność. Polska nam tego
nie zapomni.”*

Izabela Janik
Wiktoria Kot
3C

Biografia

- www.rodzinaravensbruck.pl
- <https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/96717,Ravensbrck-Gwalciciele-z-Armii-Czerwonej.html>
- <https://tarnow.naszemiasto.pl/tarnow-pamieta-o-wiezniarkach-kl-ravensbruck-w-rocznice/ar/c1-8991865>
- D. Brzosko-Mędryk D, *Mury w Ravensbrück*, MAW 1979
- *Ponad ludzką miarę. Wspomnienia operowanych z Ravensbrück*, red. H. Klimek, Warszawa 1972
- Google grafika